ఇండోర్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ

వర్సెస్

తారక్ సింగ్ మరియు ఇతరులు మొదలైన. ETC.

మే 1, 1995

[కె. రామస్వామి మరియు బి.ఎల్. హన్సారియా, న్యాయమూర్తులు.]

భూ సేకరణ చట్టం, 1894:

భూ సేకరణ – రిఫరెన్స్ కోర్టు – మెరుగుపరిచిన పరిహారం మంజూరు ఉత్తర్వు – మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీల్ – చెల్లించవలసిన కోర్టు రుసుముకు వ్యతిరేకంగా – నిర్ణయం *అడ్ వలోరం* కోర్టు రుసుము చెల్లించబడుతుంది – M.P. కోర్టు ఫీజు చట్టం, 1870 యొక్క సెక్షన్ 8 వర్తిస్తుంది.

M.P. కోరు ఫీజు చట్టం, 1870: సెక్షన్ 8 – షెడ్యూల్ II – ఆర్టికల్ 11 – యొక్క వర్తింపు.

అప్పీలుదారు – అథారిటీ స్వాధీనం చేసుకున్న భూములకు దావాదారులకు రెఫరెన్స్ కోర్టు పెంచిన పరిహారాన్ని మంజూరు చేస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై పిటిషనర్ – అథారిటీ హైకోర్టులో మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. ఈ మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీల్‌పై అథారిటీ నిర్ణీత కోర్టు ఫీజులను చెల్లించారు. అయితే, *స్టేట్ ఆఫ్ M.P v. గోవర్ధందాస్,* (1993) **JLJ 280** లో నివేదించిన పూర్తి ధర్మాసనం తీర్పును బట్టి, హైకోర్టు 27.10.93 నాటి ఉత్తర్వును జారీ చేసింది, దీని ప్రకారం అప్పీలుదారు–అథారిటీ *అడ్ వలోరం* కోర్టు ఫీజు చెల్లించవలసి ఉంటుంది. అప్పీలుదారు అథారిటీ ఈ న్యాయస్థానంలో అప్పీల్స్ దాఖలు చేసింది, అది దావాదారు కాదని మరియు M.P. కోర్టు ఫీజు చట్టం, 1870 లోని సెక్షన్ 8 వర్తించదని మరియు చట్టం యొక్క షెడ్యూల్ II లోని ఆర్టికల్ 11 ప్రకారం సూచించిన స్థిర కోర్టు ఫీజు మాత్రమే వర్తిస్తుందని వాదించింది.

అప్పీళ్లను పరిష్కరిస్తూ, ఈ కోర్టు

నిర్ణయం: అప్పీలుదారులు *అడ్ వలోరం* కోర్టు రుసుము చెల్లించాలి. అప్పీలుదారు దావాదారు కాదు అనేది నిజం; కానీ రిఫరెన్స్ కోర్టు చేసిన డిక్రీని నివారించడానికి ప్రయత్నించినపుడు, అప్పీలుదారు భూమి యజమానులు క్లెయిమ్ చేసిన విధంగా రిఫరెన్స్ కోర్టు నిర్ణయించిన అధిక పరిహారం మొత్తాన్ని నివారించాలని కోరుతున్నారని అర్థం చేసుకోవాలి. కాబట్టి, దీనికి ముందు, కేంద్ర చట్టం కింద రిఫరెన్స్ కోర్టు ఇచ్చిన అధిక పరిహారాన్ని నివారించడానికి అప్పీలుదారు ఎంత వరకు

ప్రయత్నిస్తారో, అప్పీలు మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీల్ పై అప్పీలుదారు కోర్టు రుసుమును చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. సెక్షన్ 54 కింద అప్పీల్ దాఖలు చేయడం ద్వారా దాని చట్టబద్ధత సవాలు చేయబడినప్పుడు, అప్పీల్ దాఖలు చేయబడిన మొత్తంలో తేడా, సెక్షన్ 8 కింద *అడ్ వలోరం* కోర్ట్ ఫీజు చెల్లించాలి. షెడ్యూల్ II లోని ఆర్టికల్ 11 వర్తించదు, ఎందుకంటే ఇది స్పష్టంగా M.P. కోర్టు ఫీజు చట్టంలోని సెక్షన్ 8 పరిధిలోకి వస్తుంది. [1104-C, 1103-E-F]

సి.జి. ఘన్‌శ్యాందాస్ & అదర్స్ v. కలెక్టర్ ఆఫ్ మద్రాస్, AIR (1987) SC 180, ఆధారపడింది.

దివాన్ బ్రదర్స్ v. సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా బాంబే, [1976] Suppl.SCR 664, వర్తించదు.

స్టేట్ ఆఫ్ M.P v. గోవర్ధందాస్, (1993) **JLJ 280**, ఆమోదించబడింది.

సివిల్ అప్పీలేట్ జ్యూరిస్డిక్షన్ : సివిల్ అప్పీల్ నం.5645-46/1995.

F.A. No.204/1993 లోని మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు యొక్క 27.10.1993 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

వి.ఆర్. రెడ్డి అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ మరియు వివేక్ గంభీర్, అప్పీలుదారు తరపున.

నీరజ్ శర్మ, సాకే   కుమార్ మరియు S.K. అగ్నిహోత్రి, ప్రతివాదుల తరపున.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది:

అనుమతి మంజూరు చేయబడినది.

అప్పీలుదారు భూసేకరణ చట్టం, 1894 (సంక్షిప్తంగా, 'కేంద్ర చట్టం') కింద భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు మరియు సెక్షన్ 18 కింద ఇండోర్ జిల్లా న్యాయమూర్తి నష్టపరిహారాన్ని హెక్టారుకు రూ.25,000 నుండి రూ.88,000 కు పెంచారు. దీనిపై అసంతృప్తితో, అప్పీలుదారు హైకోర్టులో మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీలు దాఖలు చేసి, నిర్ణీత కోర్టు రుసుమును చెల్లించారు. 27.10.1983 నాటి ఆర్డర్ ప్రకారం, అప్పీలుదారుని *అడ్ వలోరం* కోర్టు రుసుము చెల్లించవలసిందిగా కోరారు. ఈ ఉత్తర్వును ప్రశ్నిస్తూ, అప్పీలుదారు ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీళ్లను దాఖలు చేశారు.

హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్, M.P రాష్ట్రం v. గోవర్ధన్ దాస్, (1993) **JLJ 280** లో ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడింది. శ్రీ V.R రెడ్డి అదనపు న్యాయవాది యొక్క ప్రధాన వాదన అప్పీలుదారు దావాదారు కాదు. సెక్షన్ 8 లోని M.P. కోర్టు ఫీజుల చట్టం, 1870 (సంక్షిప్తంగా, 'ది యాక్ట్') ఈ కేసులో వాస్తవాలకు వర్తించదు. చట్టంలోని షెడ్యూలు II యొక్క ఆర్టికల్ 11 వర్తిస్తుంది కాబట్టి, వారు దాని కింద నిర్దేశించిన నిర్ణీత కోర్టు ఫీజును మాత్రమే చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఆ విషయంలో ఫుల్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు ఖచ్చితత్వాన్ని తెలియజేయాలని కూడా ఆయన కోరుతున్నారు.

సంబంధిత వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత, M.P హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ చట్టాన్ని సరిగ్గా నిర్దేశించిందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 3(d) 'కోర్టు' అంటే అసలు అధికార పరిధికి సంబంధించిన ప్రధాన సివిల్ కోర్ట్ అని నిర్వచించారు. సెక్షన్ 18 లోని కేంద్ర చట్టం రిఫరెన్స్ కోసం హక్కుదారు లేదా భూమి యజమానికి హక్కును ఇస్తుంది. హక్కుదారు లేవనెత్తిన అభ్యంతరాల నిర్ధారణ కోసం భూమి కొలత లేదా పరిహారం మొత్తానికి సంబంధించి కలెక్టర్ సూచన చేయవలసి ఉంటుంది. ఆ తర్వాత, సెక్షన్ 19 ప్రకారం నిర్దేశించిన పద్ధతిలో కోర్టుకు ప్రకటన చేయడానికి కలెక్టర్ బాధ్యత వహిస్తారు. దాని రసీదుపై, సెక్షన్ 20 ప్రకారం, కోర్టు అందులో పేర్కొన్న విధంగా నోటీసును అందించాలి. సెక్షన్ 22 ప్రకారం, కోర్టు విచారణను సివిల్ కోర్టుగా కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తుంది. CPC సెక్షన్ 2 లోని సబ్-సెక్షన్ (2) డిక్రీని నిర్వచిస్తుంది మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 2(14) 'ఆర్డర్' ని నిర్వచిస్తుంది.

ఈ కోర్టు *సి.జి. ఘన్‌శ్యాందాస్ & అదర్స్ v. కలెక్టర్ ఆఫ్ మద్రాస్*, **AIR (1987) SC 180 లో**, స్థిరాస్తి రిక్విజిషనింగ్ అండ్ అక్విజిషన్ ఆఫ్ ఇమ్మూవెబుల్ ప్రాపర్టీ యాక్ట్ (30/1952) సెక్షన్ 11 కింద అప్పీల్ పరిధిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది మరియు కోర్టు రుసుము చెల్లించడం రాష్ట్రం యొక్క బాధ్యత తమిళనాడు కోర్టు ఫీజు చట్టంలోని సెక్షన్ 51 ప్రకారం, ఇది చట్టంలోని 58 కి సంబంధించిన అంశం, వివాదాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, మధ్యవర్తి యొక్క అవార్డు అనేది ఒక సమర్థ అధికారి ద్వారా తీసుకున్న నిర్ణయం యొక్క అధికారిక వ్యక్తీకరణ అని పేర్కొంది. ఇంకా, ఇది చేసిన ప్రొసీడింగులు పక్షాలకు కట్టుబడి ఉండే నిర్ణయం. అందువల్ల, కోర్టు రుసుము చెల్లింపుపై పాయింట్‌ను నిర్ణయించే ఉద్దేశ్యంతో ప్రశ్నలోని ఆర్డర్ అమలు చేయబడుతుందా లేదా అనే ప్రశ్న అసంబద్ధంగా కనిపిస్తుంది. తమిళనాడు కోర్టు ఫీజు చట్టంలోని సెక్షన్ 51, CPC లోని 2(2) మరియు 2(14) లను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఈ కోర్టు ఈ చట్టం కింద నష్టపరిహారం ఇచ్చే ఉత్తర్వులు సెక్షన్ 2(14) కింద ఇచ్చిన ఉత్తర్వులని పేర్కొంది. తమిళనాడు కోర్టు ఫీజు చట్టంలోని

కింద అప్పీల్ దాఖలు చేయడం ద్వారా చొరబడిచేయాలని కోరినప్పుడు, అప్పీలుదారు ఖచ్చితంగా చట్టం కింద ఇవ్వబడిన పరిహారాన్ని నివారించాలని కోరుతున్నారు. కాబట్టి, ఇది చట్టబద్ధమైన అధికారం ద్వారా చేసిన ఉత్తర్వు. దీని ప్రకారం, అప్పీలుదారులు మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీల్ విలువపై *అడ్ వలోరం* కోర్టు రుసుమును చెల్లించవలసి ఉంటుంది.

ఘన్శ్యామ్‌దాస్ కేసులో డీల్ చేసిన కేసు కంటే ఈ కేసు ఉన్నత స్థాయిలో ఉంది. ఇక్కడ, సూచనతో వ్యవహరించే సబార్డినేట్ జడ్జి, పరిహారం నిర్ణయించడానికి సెంట్రల్ యాక్ట్ ప్రకారం సివిల్ కోర్టు. సెక్షన్ 26(2) ప్రకారం, అతని అవార్డు CPC యొక్క సెక్షన్ 2(2) అర్థంలో ఒక డిక్రీ. ఇది కేంద్ర చట్టం కింద సేకరించిన భూమి యొక్క పరిహారం లేదా కొలమానంపై తీర్పు యొక్క అధికారిక వ్యక్తీకరణ. చట్టానికి తెలిసిన మరే ఇతర ఫోరమ్‌లోనైనా దీనిని నివారించలేకపోతే, ఇది తుది తీర్పు కూడా; మరియు కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 54 లో సూచించిన విధంగా అప్పీల్ దాఖలు చేయడం ద్వారా మాత్రమే దీనిని నివారించవచ్చు.

ఈ సందర్భంలో, ఇది గమనించదగిన విషయం M.P. కోర్టు ఫీజు చట్టం యొక్క విభాగం 8 ఈ విధంగా ఉంది:

"పరిహారానికి సంబంధించిన ఉత్తర్వుపై అప్పీల్ మెమోపై రుసుము:–

> పరిహారానికి సంబంధించిన ఆర్డర్‌కు వ్యతిరేకంగా అప్పీల్ మెమోపై ఈ చట్టం కింద చెల్లించాల్సిన రుసుము మొత్తం ప్రజా ప్రయోజనం కోసం భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడం కోసం ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా చట్టం ప్రకారం, అప్పీలుదారు క్లెయిమ్ చేసిన మొత్తానికి మరియు మంజూరు చేసిన మొత్తానికి మధ్య వ్యత్యాసం ప్రకారం లెక్కించబడుతుంది."

అప్పీలుదారు దావాదారు కాదు అనేది నిజం. కానీ అప్పీలుదారు డిక్రీని తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, ఇది రిఫరెన్స్ కోర్ట్ చేత చేయబడింది, భూ యజమానులు క్లెయిమ్ చేసినట్లుగా, రిఫరెన్స్ కోర్ట్ నిర్ణయించిన అధిక పరిహారం మొత్తాన్ని నివారించడానికి అప్పీలుదారు కోరుతున్నట్లు అర్థం చేసుకోవాలి. కాబట్టి, అప్పీలుదారుడు సెంట్రల్ యాక్ట్ ప్రకారం రిఫరెన్స్ కోర్ట్ అందించే అధిక నష్టపరిహారాన్ని నివారించడానికి అప్పీలుదారు కోరిన మేరకు మెమోరాండమ్ ఆఫ్ అప్పీల్ పై కోర్టు రుసుమును చెల్లించవలసి ఉంటుంది. దాని చట్టబద్ధత సవాలు చేయబడినప్పుడు సెక్షన్ 54 కింద అప్పీల్‌ను ఫైల్ చేయడం ద్వారా, అప్పీల్ దాఖలు చేసిన మొత్తానికి తేడా, సెక్షన్ 8 కింద *అడ్ వలోరం*

కోర్ట్ ఫీజు చెల్లించాలి. షెడ్యూల్ II లోని ఆర్టికల్ 11 వర్తించదు, ఎందుకంటే ఇది స్పష్టంగా M.P. కోర్టు ఫీజు చట్టంలోని సెక్షన్ 8 పరిధిలోకి వస్తుంది.

దివాన్ బ్రదర్స్ v. సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, బొంబాయి, [1976] Suppl. SCR 664, కేసులో శ్రీ V.R.రెడ్డి ద్వారా ఆధారపడిన ఈ కేసులో వాస్తవాలకు వర్తించదు. అందులో, ప్రత్యేక ట్రిబ్యునల్‌ను ఏర్పాటు చేసి, వివాదాల పరిష్కారం కోసం ట్రిబ్యునల్‌కు దరఖాస్తు చేయాలి. నిర్దిష్ట భాష దృష్ట్యా, CPC యొక్క సెక్షన్ 2 లోని సబ్-సెక్షన్ (2) కింద నిర్దేశించిన ప్రమాణాలు సంతృప్తి చెందలేదని ఈ కోర్టు పేర్కొంది. కాబట్టి, ఆర్డర్ డిక్రీ కాదు మరియు అప్లికేషన్ CPC ద్వారా అవసరమైన ప్లెయింట్ కాదు. అందువల్ల నిర్ణీత కోర్టు రుసుము చెల్లించాల్సిందేనని మెమోరాండం ఆఫ్ అప్పీలు పై తేల్చిచెప్పారు. కానీ, ముందు చెప్పినట్లుగా, ఈ చట్టం కేంద్ర చట్టం కింద న్యాయస్థానాన్ని అసలు అధికార పరిధి కలిగిన స్థాపించబడిన సివిల్ కోర్టుగా పరిగణించి, పోటీ చేసే పార్టీల మధ్య పరిహారాన్ని స్వీకరించడానికి కొలత లేదా పరిహారం లేదా హక్కుకు సంబంధించి అభ్యంతరాన్ని నిశ్చయంగా నిర్ణయించే అధికారాన్ని మరియు అధికార పరిధిని ప్రదానం చేసినందున, ఇది CPC కింద ఒక సివిల్ కోర్టు మరియు సివిల్ కోర్టు యొక్క తీర్పు CPC యొక్క సెక్షన్ 2 లోని సబ్ సెక్షన్ (2) యొక్క అర్థంలో డిక్రీగా పరిగణించబడుతుంది.

కాబట్టి, అప్పీలుదారులు *అడ్ వలోరం* కోర్టు ఫీజు చెల్లించాలి. కోర్టు ఫీజు లోటు చెల్లింపు కోసం అప్పీలుదారులకు నేటి నుంచి రెండు నెలల సమయం మంజూరు చేయబడింది. తదనుగుణంగా అప్పీళ్ళు పరిష్కరించబడినవి. ఖర్చులు లేవు.

అప్పీళ్లు పరిష్కరించబడినవి.